

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: SETEMBRE 2012	CONVOCATORIA: SEPTIEMBRE 2012
LITERATURA UNIVERSAL	LITERATURA UNIVERSAL

BAREM DE L'EXAMEN: Cadascuna de les opcions consta de quatre qüestions; tres es troben vinculades a un text i la quarta consisteix en el desenvolupament teòric d'un tema. El valor de cada qüestió serà de 2,5 punts.

BAREMO DEL EXAMEN: Cada una de las opciones consta de cuatro cuestiones; tres están vinculadas a un texto y la cuarta consiste en el desarrollo teórico de un tema. El valor de cada cuestión será de 2,5 puntos.

Desarrolle una de las dos siguientes opciones.

OPCIÓN A

Texto

Emma pasó unos minutos con el grueso papel entre los dedos. Las faltas de ortografía enlazaban unas con otras, y Emma seguía el dulce pensamiento que cacareaba al través como una gallina medio escondida en un seto de espino. Había secado la tinta con ceniza de la lumbre, pues le resbaló sobre el vestido un poco de polvo gris, y casi vio a su padre inclinándose hacia el hogar para coger las tenazas. ¡Cuánto tiempo hacía que ya no estaba con él, en el taburete de la chimenea, quemando la punta de un palo a la gran llama de los juncos marinos que chisporroteaban!... Recordó las tardes de verano llenas de sol. Relinchaban los potros cuando se pasaba y galopaban, galopaban... Había bajo su ventana una colmena, y a veces las abejas, revoloteando alrededor de la luz, chocaban contra los cristales como pelotas de oro que rebotaban. ¡Qué felices tiempos aquellos! ¡Qué libertad! ¡Qué esperanza! ¡Qué abundancia de ilusiones! ¡Ya no quedaba nada de todo aquello! Lo había gastado en todas las aventuras de su alma, en todas las situaciones sucesivas, en la virginidad, en el matrimonio y en el amor; y así lo había ido perdiendo a lo largo de su vida, como un viajero que va dejando algo de su riqueza en todas las posadas del camino.

Pero ¿quién la hacía tan desgraciada? ¿Dónde estaba la catástrofe extraordinaria que la había trastornado? Y levantó la cabeza y miró en torno suyo, como buscando la causa de lo que la hacía sufrir.

(G. Flaubert, *Madame Bovary*, Alianza Editorial, trad. Consuelo Berges)

Cuestiones

1. Sitúe el argumento del fragmento propuesto en el contexto global del relato.
2. Indique las figuras literarias que dan al fragmento carácter poético.
3. Señale algunas formas narrativas (estilos) del estado psicológico de la protagonista en este texto y de la novela en general.
4. Ilustración y Neoclasicismo.

OPCIÓN B

Texto

EDIPO.— Dice que soy el asesino de Layo.

YOCASTA.— ¿Lo sabe por él mismo o se ha enterado por alguien?

EDIPO.— Mandó llamar a ese adivino criminal, ya que así su boca queda por completo limpia.

YOCASTA.— Olvídate de eso que dices y escúchame, para que te enteres de que en los asuntos de los mortales no cuenta nada la adivinación. Y te lo voy a demostrar con sencillez. Hace años le llegó un oráculo a Layo, no diré que del propio Febo, sino de sus servidores. Según este, su destino era morir a manos de un hijo que naciera de él y de mí, y sin embargo, o al menos según se cuenta, lo mataron unos bandidos extranjeros en una encrucijada. Nació un niño: no habían pasado tres días y le unieron los pies y lo arrojó por mano de otro a un monte inaccesible. Así que Apolo no cumplió eso de que se convertiría en asesino de su padre, tampoco a Layo le vino por mano de su hijo ese horror que temía. Eso es lo que determinaron las voces oraculares: no les hagas ningún caso, que si un dios busca o pretende algo, él mismo y sin ambigüedades lo pone claro.

EDIPO.— Te escucho mujer, y al momento se extravía mi alma y mi corazón se agita...

YOCASTA. — ¿Qué es lo que te revuelve para que me hables así?

EDIPO.— He creído escucharte que ese Layo fue asesinado en una encrucijada...

YOCASTA.— Eso dijeron, sí, y siempre se ha contado así.

EDIPO.— ¿Y dónde se encuentra ese lugar, en el que sucedió eso?

YOCASTA.— Fócida llaman a esa tierra, en donde los caminos que vienen de Delfos y Daulia se unen.

EDIPO.— Y de esto, ¿cuánto es el tiempo que ha pasado?

YOCASTA.— Se anunció en la ciudad un poco antes de que tú te hicieras con el gobierno de esta tierra.

EDIPO.— Ay, Zeus, ¿qué quieres hacer conmigo?

(Sófocles, *Edipo rey*, Cátedra Base, trad. Jorge Cano)

Cuestiones

1. Sitúe el presente diálogo en la línea argumental de *Edipo rey* y justifique la importancia temática de este momento.
2. A partir del fragmento, explique las características fundamentales de la tragedia clásica (personajes, temas, acción, lenguaje, etc.).
3. A partir del fragmento seleccionado, exponga cuáles son las principales interpretaciones acerca de *Edipo rey*.
4. Los grandes poetas latinos: Virgilio, Horacio, Ovidio.

Desenvolupe una de les dues opcions següents.

OPCIÓ A

Text

Romangué una estona amb el paper als dits. Les faltes d'ortografia s'hi enllaçaven les unes amb les altres. Així i tot, Emma seguia el pensament paternal que picotejava afectuós entre les ratlles com una gallina des del darrere de les estaques d'un clos. Es veia que havia eixugat la tinta amb la cendra de la llar, car li'n caigueren unes motes al vestit, i s'imaginà el seu pare ajupint-se al peu del foc per tal de servir els ferros. Feia tant de temps que ja no estava al seu costat, seient, com tenia per costum, a l'escambell, prop de la llar, fent cremar els extrems dels joncs marins i contemplant-los mentre espurnejaven!... Recordà certes tardes d'estiu assolellades. Els poltres, quan els passava algú pel costat, renillaven i s'allunyaven galopant, galopant... Sota la seva finestra hi havia un rusc; les abelles, a vegades, tot volant atretes per la llum, anaven a colpejar els vidres i rebotien com unes pilotetes d'or. Quina felicitat en aquells temps!, quina llibertat!, quina esperança!, quina abundor d'il·lusions! Ara, ja no li quedava res! Havia anat despenent-ho a través de les aventures de la seva ànima, en les seves successives condicions, en la virginitat, en el matrimoni, en l'amor. I així havia anat perdent-ho tot al llarg de la seva vida com aquells viatgers que abandonen una porció de la pròpia riquesa a cada hostal que troben pel camí.

Doncs què era, enmig de tot, el que la feia ser tan dissortada? On era la catàstrofe extraordinària que l'havia trasbalsada? I aixecà el cap tot esguardant al seu voltant com si cerqués la causa d'aquell sofriment.

(G. Flaubert, *Madame Bovary*, Proa, Les Eines, trad. Ramon Xuriguera)

Qüestions

1. Situeu l'argument del fragment proposat en el context global del relat.
2. Indiqueu les figures literàries que donen al fragment caràcter poètic.
3. Assenyaleu algunes formes narratives (estils) de l'estat psicològic de la protagonista en aquest text i de la novel·la en general.
4. Il·lustració i Neoclassicisme.

OPCIÓ B

Text

ÈDIP: M'acusa d'èsser l'assassí de Laios.

IOCASTA: Ho sap per ell mateix o ho ha sentit d'algú?

ÈDIP: Ha fet venir un endeví infaust, perquè, el que és la seva boca, és ben lliure d'acusacions.

IOCASTA: Oblida't d'això que dius ara; escolta'm i veuràs que no hi ha ningú, d'entre els mortals, que en sàpiga res, de l'art d'endevinar. I te'n donaré proves breus i clares. Una vegada van vaticinar a Laios, no diré que Febos mateix, sinó els seus servidors, que el seu destí era morir a mans del fill que naixeria d'ell i de mi. I, segons expliquen, el van matar un bandits estrangers en un nus de camins. I quant al fill, quan encara no havien passat tres dies del seu naixement, li va lligar els dos peus i el va fer abandonar per mans de criats en el paratge més inaccessible de la muntanya. Per això Apol·lo no va aconseguir que fos l'assassí del seu pare ni que s'acomplís allò que Laios més temia, morir a mans del seu fill. I foren paraules d'endeví les que presagiaren aquestes desgràcies. Que no et torbin, doncs, aquestes altres, perquè allò que un déu considera necessari, ell mateix ho revela amb mitjans senzills.

ÈDIP: Com se'm trasbalsa l'ànima i se'm remouen els pensaments quan escolto, dona, les teves paraules.

IOCASTA: Quines velles inquietuds et fan parlar així?

ÈDIP: M'ha semblat sentir dir que Laios va ésser assassinat en una cruïlla de camins.

IOCASTA: Així ho van explicar i mai no ha estat desmentit.

ÈDIP: I on és l'indret on s'esdevingué la desgràcia?

IOCASTA: Al país anomenat Fòcida, en el lloc on es troben el camí que ve de Delfos i el que ve de Dàulida.

ÈDIP: I quant de temps ha passat des d'aquests fets?

IOCASTA: El fet fou comunicat a la ciutat poc abans que tu apareguessis i et fessis càrrec del govern d'aquesta terra.

ÈDIP: Oh Zeus! Què has planejat de fer-me?

(Sòfocles, *Èdip rei*, La Magrana, trad. Joan Castellanos)

Qüestions

1. Situeu aquest diàleg en la línia argumental d'*Èdip rei* i justifiqueu la importància temàtica d'aquest moment.
2. A partir del fragment, expliqueu les característiques fonamentals de la tragèdia clàssica (personatges, temes, acció, llenguatge, etc.).
3. Si prenem el fragment seleccionat com a punt de partida, exposeu quines són les principals interpretacions sobre *Èdip rei*.
4. Els grans poetes llatins: Virgili, Horaci, Ovidi.